

Observatoriu este de două ori în săptămâna, miercurea și sâmbătă.
Pretulu
pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusă la casa
cu 1 fl. mai multă pe anu; — trimisă
cu poșta în lăinătul monarhiei
pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— În străinătate pe 1 anu 10 fl.
sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau
11 franci; — numeri singuratici se
dau căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate,
se plateșc pe serie său linia, cu
littere merunțe garmondu, la prima
publicare căte 7 cr., la adou'a si a
trei'a căte 6 cr. v. a. si preste aceea
30 cr. de timbru la tresserul publicu.
Prenumeratunile se pot face in
modulu celu mai usioru prin assem-
natunile postei statului, adresate de
a dreptulu la Redactiunea Diariului
Observatoriulu in Sibiu.

Nr. 57.

Sibiu, 15/27 Iuliu 1878.

Anulu I.

Transilvania.

(Conferentia alegatorilor de na-
tionalitate romana.)

(Urmare.)

Amu promis in Nr. precedente comunicarea argumentelor politice de resistentia passiva. Vedeau inse că memori'a ne insielase, intocma precum ne-amu temut noi insine. Intr'aceea audiramu cu mare placere, că desbaterile conferentiei noastre s'au si stenografatu stante sessione, chiar si pentru auctoritatile publice administrative ale statului, prin urmare este mare probabilitate, că ele se voru publica undeva exactu chiar dupa stenograme, cu exceptiune firesce, de discussiunile urmante in comisiunea de 9. Atunci apoi cei carii au vorbitu in publicu, isi voru avea fiu-care partea sa. Noi aci vomu resuma temeiurile că in Nr. de Miercuri, pâna ce vomu veni la raportul motivat alu referentului.

Dintre aparatori politice de resistentia passiva dn. dr. Ios. Hodosiu, cunoscut si ca auctorul alu dissertationei publicate despre Autonomia Transilvaniei si drepturile ei, relevă si cestiuenea ce stă la ordinea dilei, din acestu punctu de vedere, dicându că ori-cine voiesce se judece dreptu politic'a resistentiei passive, de aici trebuie se manele; că-ci drepturile seculare ale unei tieri, mai ales de marimea si importantia Transilvaniei, nu se stergu nici se nimicescu cu doue trei traseturi de pena. Autonomia Transilvaniei nu este si nu poate fi illusoria si numai base pe nasipu, cumu sustienuse dn. Stravoiu (in comisiune); a renuntia la autonomia unei tieri, ar fi a o vende. Insiste pe langa politic'a resistentiei passive; era cuventul passivitate este forte de departe de a lu intielege si applica absolutu, ci cu totulu relativu, numai la alegerile dietei unguresci.

Dn. dr. Part. Trombitiasiu demuestra, precum facuse si dn. advocatu Ioanu Romanu in comisiune, că ar stă forte reu romanilor a se lua dupa politic'a de oportunitate, a se inchina la totu sistemele, bune rele (a intorci mantel'a dupa ventu). Dsa afla, că dn. Stravoiu nu a demustrat cu nimicu, că causele care au fortat si induplatu in a. 1869 mai pre toti romanii intelligenti din marea principatu alu Transilvaniei, că se adopțe politic'a resistentiei passive, ar fi incetatu in a.

1878, că-ci tocma pin contra, ele s'au mai inmultit. Recapitulandu argumentele lui Stravoiu, vine si la legea electorale, ale carei insusiri omoritorie de dreptu le invederedia si arata, că rigoreea ei s'a inaspritu si mai tare prin legea numita in gluma „alui Axente,” prin care candidatul alesu de deputatu la diet'a Ungariei, deca nu se va presenta acolo, e pedepsitu cu perderea dreptului politicu electorale pe trei ani de dile. Si fiindu-că lumea superficiala dedese pâna acum cuventului passivitate esplicatiuni intortocate si absurd, dn. Trombitiasiu ii dete pe cea drépta. De urmarile passivitatii actuale politice nu se teme nimicu; de suspiciuni nu'i mai pasa nimicu, ci le desprestiesce. In cătu pentru dualismu, oratorulu dă se pricépa, că autonomia Transilvaniei n'are a face cu dualismulu si nu vine in conflict cu elu. Dn. Trombitiasiu negă că poporul s'ar fi desfacut de intelligentia, de barbatii sei trecuti prin scóle, si că s'ar fi demoralisatu cadiendu pe manile altora; că-ci nu trebuie se uite asia numitii activisti prescriptulu legei electorale transilvane modificate in 1874, dupa care apropierea de poporu in sensulu drepturilor acestei tieri este calificata de crima, prin urmare libertatea opiniumilor politice la romani este sugrumata. Dece dn. Stravoiu sustiene, că asia dis'a passivitate nu ne-a folositu nimicu, a remas in se datoriu a proba si numera folosele pe care le ar avea natuinea, deca ar intra in actiune parlamentaria cu 3-4 deputati, sau fia si cu 20 din 75 si respective din 415. In fine ii pare prea reu, că ide'a nationalitatii este considerata asia de pucinu. Dupa totu acestea declara, că este pentru perseverarea pe langa politic'a resistentiei passive.

Dn. Visarionu Romanu directorulu institutului Albin'a, pe langa ce adopța argumentele antevorbitorilor, isi concentra ideile sale intru apararea moralitatii poporului contra celor ce afirmasera că ar fi demoralisatu, foră că densii se fia espluatu limpede, ce intielegu prin demoralisatiune: depravarea, coruptiunea moralitatiei private, luate in sensu christianu, sau numai ceea ce se dice demoralisatu despre vreo armata reu disciplinata, ori batuta si apoi descuragiata. Votézia si dsa pentru resistentia passiva.

G. Baritiu, că referente alesu de cătra maioritatea comisiunei, intielesese punctele 5 si 6 din programa asia, că are se presente la conferentia

opiniunea motivata a comisiunei intru unu operatu (p. 6), prin urmare in scrisu; i s'a cerutu inse numai raportu verbale, de si in protocollu se presupune totu operatu scrisu (lit. N.). Datoria unui referente este a resuma in raportu argumentele oratorilor partidei de care este elu esmisu, a combate pe cele contrarie, a se folosi si de ale sale. Dara unde este aci spatiul si unde timpulu? De altumentrea pe ale altora le vediamu, de si pe scurtu; pe ale referentului le contragemu precum urmădia:

Doue sunt causele principali, pentru care natuinea romana din Transilvania se vediu necesitata se adopțe anevoios'a politica de resistentia passiva: desfintarea autonomiei acestei tieri si fusiunea ei, totu-odata si calcarea in pitore a dreptului de esistentia politica a natuinei romanesci in acestu mare principatu, castigata prin legile din anul 1863. Dela 1848 de candu uniunea neconditionata, adeca fusiunea Transilvaniei cu Ungaria se improvise prin terorismu si versari de sange, natuinea nu s'a declaratu nisi-odata neconditionata contra uniunei, pentru că barbatii sei inteligenți sciă prea bine, sub ce titlu a cadiutu Transilvania la august'a dinastia Habsburg, adeca sub titlu coronei unguresci; ei inse cunoscua si diplom'a leopoldina (1691), adeca contractulu de statu, inchiajetu intre acesta tiéra si dinastia; alu doilea contractu, adeca sanctiunea pragmatica din dilele lui Carolu VI si ale ficei Sale Mari'a Teresi'a; alu treilea contractu, adeca legile din 1791, precum si numerosele juramente solemnep depuse la tōte ocasiunile de incoronare pe aceleasi acte de statu. Si romanii avea atata minte, că se considera uniunea că unu midiuocu de a se apara poporale Transilvane de sierbitutea absolutismului austriacu si de germanisare; era inse, mai sunt si astazi forte de departe se adopțe acea uniunea foră nici o conditiune, se dea tiér'a si pe natuinea romana in gratia si descretiunea ungurenilor; cu atatua mai putinu se potea invoi romanii, că uniune se se proclame foră concursulu loru prin o dieta compusa din 300 de aristocrati si 22 de burgesi, din carii 200 era denumiti (Regalisti), era vreo 20 insi membrii in puterea functiunei loru; adeca prin o dieta, in care immens'a majoritate a locuitorilor nu era reprezentata de locu. De aceea romanii au protestatu in numele poporului, deca voiti, nu numai alu celui

Foisióra „Observatoriului”.

Ros'a din Caucas.

Poema dramatica de Rudolf Gottschall tradusa in prosa.

(5 Continuare.)

Actulu alu douilea.

(Scen'a representa o regiune selbateca de munti. In fundu ghiatari inalti si munti. Inainte la drept'a si la steng'a tufisie; la drépt'a langa culis'a a dou'a unu stejaru, mai spre midiloci o colina plecată inainte. Se vedu mai multe poteci prin munti.)

Scen'a prima.

Sarem'a. In fine eata-me ajunsa la tienta, calulu meu pasce la pôlele muntelui. Aici tabarescu in giurul ostasii din aululu meu,* in umbr'a padurei si in pesterile stânciloru. Veniti zefiri liberi ai patriei mele si'mi recoriti fruntea infierbentata! Anim'a 'mi palpita, pitiolele 'mi siovale — sunt eu óre aceeasi care amu fostu odiniora? Este óre reflesul inaltelor piscuri ale ghiatiarilor, care 'mi colorédia cu rosiația ardienda obrajii? (Se aude unu buciumu.) Acesta este semnalul care invita la adunare sub stejaru pe conductorii poporului meu! Mi pare că audiu vocea judecatiei. Dara trebuie se o facu — tempulu inaintéda — si cu fia-care minuta i se apropie mórtea. Si totusi — numai unu momentu inca că anim'a se se reculéga — că-ci nu voiu se pasiescu inaintea loru tremurandu! Ei s'aru indoii de adeverul diselor mele. Pasulu meu trebuie se fia siguru si vorb'a mea firma. Si tu anima slabita nu te inbuldi pe budiele mele si nu slabii forti a singurelor arme, care au se aduca mantuire nobilelui meu salvatoru! (Se ascunde in steng'a in tufisiu.)

*) Aul, in limb'a cercassiana semnifica comuna mai mare de munte.

Scen'a a dou'a.

(La sunetul buciunelor capeteniele Cercesiloru se aduna subtu stejaru, scoborindu-se pe poteci diferite din munti. Ceva mai in dosu cercesii asiedati in tabera pe coline si muchi formédia grupe bine regulate. De dupa culissa din drépt'a appare profetulu, urmatu de unu stegariu si doi primati de ai poporului).

Cercesi. Traiesca profetulu!

Profetulu. Sunt adunati toti fruntasii aulului?

Primulu. Lipsesce Aslan si inca Amul-Beg.

Sarem'a (la o parte). D-dieulu meu! Tatalu meu! Vai mie! Cumu voi putea audí vocea lui si cumu voi putea vedé facia lui!

Profetulu. In consiliul din urm'a amu decisu, că pe la mediul noptiei se asaltam fortulu. V'amu chiamatu inca odata in cerculu acesta, pentru că se dispunu, precum se cuvine unui comandantu. Voi ve stracurati din tōte partile pe pôlele muntiloru. Spad'a si puse'a o invelitu in panura, pentru ca se nu ve tradie vre-unu sunetu inopportunu. Si dupa-ce in modulu acesta veti ajunge marginea padurilor, ve aruncati apoi in érb'a inalta si ve tēriti că si sierpii lunecosi totu mai aprópe, pâna ce veti ajunge la siantiurile loru. Atunci unu strigatu de lupta se cutremure aerulu, se se sparie sentinellele! Glontiele tunurilor au se sbore preste capetele vóstre cautañu in desertu victim'a loru in departare!

Primulu fruntasius. Asia vomu fi gata pe la mediul noptii.

Toti. La mediul noptii.

Sarem'a (pasindu inainte.) Atunci este prea tardi, prea tardi! Eu vi-o spunu, că este prea tardi!

Primulu. Cine este femeia acesta?

Profetulu. Cutediare turburatore!

Alu douilea. Eu o cunoscu! Ea este ficea lui Amul-Beg, Sarem'a!

Toti. Cumu? Sarem'a!

Primulu. Tradare in midiuoculu nostru! Ea este amic'a Russiloru!

Sarem'a. Da, eu sunt Sarem'a, care a fugit din aululu vostru!

Toti. Se fi blastemata, Sarem'a!

Sarem'a (coperindu'si facia.) Fii tare anim'a mea! Acesta este salutarea patriei. Vai mie!

Primulu. Tu cutedi se te intorci in munti. Afla că intre cele döue mari, că intre colinele Gayrei si cuptorele Bacului nu esista unu nume mai urtu ca alu teu. Infami'a ta calatoresce din aul in aul; ea traiesce in cantece pe care ficele principilor nostrii si pastorii nostrii le canta in poene si pe care le cunoscu echourile cele mai departate ale codrilor.

Sarem'a. Condamnati-me, afurisiti-me; numai — ascultati ce ve spunu eu! Este prea tardi, prea tardi la mediul noptii; pentru că Aslan va muri inca in sér'a acesta.

Profetulu. Cumu? Aslan?

Alu douilea. Ce dici tu, Aslan in manile Russiloru!

Primulu. Acesta este fapt'a ta, tradatore!

Sarem'a. Elu a venit se me scape cu pericolul vietiei, pe mine infidel'a, din lupt'a amenintătoare. Descoperit uelu este condamnat la mórti si mai inainte de ce va apune sórele, elu va muri! — Pentru aceea ve implor in genunchi: scapati pe Aslan, grabiti! La asaltu, la asaltu, mai inainte de ce va apune sórele!

(Va urma).

Diverse.

— Unu nefericit care nu reusia in nici o intreprindere, strigă in desperatiunea sa: „Deca m'asiu fi facutu unu palarieru, de siguru că toti copii din lume s'aru fi nascutu fără capu!”

— Intr'o societate unu comerciant istorisic, că pe tempulu resbeleloru napoleonice, luminarile de seu se scumpisera forte. „Dara pentru ce? ’lu intrebă soci'a sa, „se batéu armatele la luminari aprinse.“

romanesca, ci chiaru in alu intregei populatiuni transilvane, „dicindu cu totu dreptulu: Nimicu de noi fòra de noi.“

Dn. referente alu minoritatiei din comisiune afirma, că fusiunea o decretara totu a celea classe de ómeni, care au si supusu odinióra Transilvani'a la dinasti'a Habsburg, adeca aristocrati'a si una parte din burgesia, adeca sasii; mai departe, că unu nou votu asupra uniunei totu nu ne-ar folosi nimicu, pentru că aceiasi aristocrati aru vota totu că in 1848 si 1865; prin urmare romanii aru remanea totu in minoritate si s'aru face numai de risu; mai incolo, că constitutiunea vechia a Transilvaniei care ne facuse rele nespuse, nicidcumu nu merita atata sbucumatura; in fine, că dòra nu voimu se introducemu si noi sufragiulu universale, pentru că se reusim cu dreptulu nostru. (V4 urma.)

Procesulu verbale

suscepstu in conferenti'a partidei nationale romane tienuta in Sabiu la 20 si 21 Iuliu.

(Urmare si fine.)

Siedinti'a a II-a din 20 Iuliu.

IX. Presedintele deschide siedinti'a a II-a la orele 6 p. m. si pune la ordenea dilei raportulu comisiunei de 9 insi, conformu punctului VII din acestu procesu verbale. Dn. G. Baritiu luandu cuventulu raportéza, cumca comisiunea esmisa s'a constituit alegindu'si de presedinte pre d-sa si de notariu pre dr. Alessi; apoi raportéza, cumca comisiunea a luat mai antau la desbatere cestiunea solidaritatiei si s'a decisu in unanimitate, că se se recomande conferentiei primirea solidaritatiei că obligatoria pentru toti membrii conferentiei si pentru ori-ce tienuta se va decide de cätara majoritatea acesteia. Raportéza mai departe, cumca in sinulu comisiunei esmise s'au nascutu doue pareri, una a majoritatiei spriginita de 7 membri si a 2-a a minoritatiei spriginita de 2 membrii. Raportorele majoritatiei este domni'a sa, era alu minoritatiei este d. adv. Stravoiu. In fine roga conferenti'a, că se amane continuarea siedintie pre mane ad 21 Iuliu si acésta din motivu, pentru a consulta comisiunei au duratu dela orele 2 ½ pana la 6 si prin urmare i-au consumatu totu tempulu fisicu, in cátu raportorilor nu le-a remasu nece atata tempu, cátu se-si pota formulá raporturile loru motivate in scrisu, ceea ce, amanandu-se continuarea siedintiei, s'aru potea face usioru. D. Stravoiu, raportorele minoritatiei din comisiune face contrapropunerea de a-se reportá verbalu si a-se discutá in siedinti'a presenta. — Propunerea unanima a comisiunei de 9 referitora la solidaritate, se primesce cu unanimitate de voturi; ér' propunerile relative la continuare, acum seau la amanarea siedintiei pre mane, dupa una discussione lunga, la care au participatu dd. E. Macelariu, dr. Hodosiu pentru amanare, era dd. Preda si P. Cosma contra, punendu-se la votisare nominale, se primesce propunerea adv. Stravoiu, că raporturile comisiunei se se faca acumu in modu verbale.

X. Inainte de a-se pune la ordenea dilei raporturile comisiunei, presedintele comunica: 1. Sosirea a-loru trei telegreme si anume un'a dela Deva, prin care mai multi romani saluta conferenti'a dorindu'i perfecta intielegere si armonia si se declara pentru pasivitate; a dou'a dela dr. Aurelu Isacu din Clusiu, prin care saluta conferenti'a, si a trei'a dela Gavrila Manu, Munteanu, Stetiu si Popu, prin care asemenea saluta conferenti'a si escusa prin impossibilitate neparticiparea la acésta conferentie si se declara a fi gata se urmeze la tote ce va decide conferenti'a. 2. Sosirea unei scrisori dela dn. Lemeni din Brasovu, prin care saluta conferenti'a si escus'a neparticiparea isi esprime dorint'a de a-se enuntia principiulu solidaritatiei si se declara a conlucrá la asecutarea concluselor conferentiei ori-cari ar fi ele. 4. Una scrisore a dlui L. Vaida dela Clusiu, prin care saluta conferenti'a si o roga totu-unadata de a luá in consideratiune votulu seu separatu ce'lui tramite in brosura tiparita, care votu 'lu facuse că membru alu comisiunei esmisse dein conferenti'a natuionale din Alba-Iuli'a tienuta in 27 Iuniu 1872. — Conferenti'a iá spre scientia atatu telegramele de sub p. 1, alaturate la acestu procesu verbale sub G) H) si I), cátu si scrisorile de sub p. 2 si 3 alaturate sub L) si M); inse rogarea dlui L. Vaida nu o mai pote luá in desbatere, fiindu că comisiunea esmisa de 9 si-a terminatu dejá lucrarile sale.

XI. La ordenea dilei se punu raporturile comisiunei de 9. D-dlu G. Baritiu că raportore alu majoritatiei din comisiune, desvolt'a pre largu tóte motivele ce au indemnatu pre majoritate la hotarirea de a remanea si pre viitoru in pasivitate

facia cu alegerile pentru diet'a din B.-Pest'a, care raportu se aclude la acestu procesu verbale sub N). D-lu Stravoiu, raportorele minoritatiei dein comisiune, asemene arata pre largu motivele ce au indemnatu pre minoritate la hotarirea de a esi din pasivitatea urmata de 12 ani si de a intrá in activitate, care raportu se aclude la acestu procesu verbale sub O). Relativu la aceste propunerile ale comisiunei se nasce una desbatere indelungata, la care au participatu dnii A. Trombitiasiu, Vis. Romanu, dr. J. Hodosiu pentru votulu majoritatiei din comisiune, ér' dnii P. Cosm'a (acest'a numai cu votu consultativu) si N. Christea pentru alu minoritatiei. — Punendu-se la votisare nominale mai antau propunerea majoritatiei din comisiunea esmisa, acésta se primește cu 36 voturi contra la 25.

XII. Fiindu tempulu inaintat, presedintele pune la ordenea dilei amanarea siedintiei pre mane.

— Conferenti'a primesce amanarea si staversc tempulu pentru a III siedintia, Duminica 21 Iuliu, orele 11 a. m. Presedintele redica siedinti'a la orele 10 séra.

Siedinti'a a III-a din 21 Iuliu.

XIII. Presedintele deschidiendu siedinti'a la orele 11 ½ a. m., pune la ordenea dilei punctulu 7 din programa, adeca alegerea unui comitetu electorale centrale cu resedinti'a in Sibiu. — Dupa una desbatere, la care au participatu dnii A. Trombitiasiu, dr. Ilarionu Pusicariu, G. Baritiu, Vis. Romanu, dr. I. Hodosiu si Stravoiu, se hotaresc alegerea unui comitetu electorale alu partidei nationale romane din Transilvani'a cu resedinti'a in Sabiu, se staversc numerulu membrilor din acestu comitetu de 7 si se alegu cu aclamatiune: dnii N. Popea, G. Baritiu, dr. I. Hodosiu, Zach. Boiu, Vis. Romanu, E. Brote si D. Comsi'a.

XIV. Presedintele pune la ordenea dilei verificarea proceselor verbale dela tóte siedintiele conferentiei, conformu p. 8 din programa. Notariulu ad hoc dr. Alessi cetesce procesulu verbale dela tote siedintiele. — Conferenti'a, lu accepta pre langa pucine modificari stilistece, si-lu declara de verificatu.

XV. In urma presedintele aratandu, cumca obiectele conferentiei acesteia fiindu degia terminate, si inca in ordenea cea mai mare, apoi declarandu cumca de si cu parere de reu n'a voitu anume se vorbesca la una chestiune atatu de importanta, numai că se nu se dica că aru fi influintat asupra vreunei parti, lasandu cursu liberu pertractarilor, fiindu si asiá destulu de cunoscutu, cumca dinsulu a fostu si este pentru activitate, — multiamesc la toti membrii pentru onórea si increderea cu care a fostu destinsu prin alegerea sa de presedinte si pentru spriginirea si sustinerea ordinei. Multiamesc la toti membrii cu deosebire pentru interesulu si seriositatea, ce au documentatul in decursulu desbaterilor; multiamesc in specie dloru membrii veniti din departare, cari nu au crutiatu nece ostenele nece sacrificie pentru a participa la acésta conferentia si le poftesce drumu bunu si sanatate, si apoi declara conferenti'a partidei nationale romane de inchiata la óra 1 d. m. D. V. Romanu luandu cuvantul multiamesc in terminii cei mai caldurosii dlui presedinte in numele conferentiei, pentru bunavointi'a, pentru intiept'a si impartial'a conducere cu bunu tactu a acestei conferentie. D. An. Trombitiasiu in numele membrilor esterni multiamesc membrilor din Sibiu si in specie clubului membrilor romani ai representantiei municipiului Sibiu, pentru că au binevoit u a luá initiativa la realizarea acestei conferentie multu dorate de cätara toti Romanii din patria. — Conferenti'a intimpina tote aceste vorbiri cu repetite aclamari de „se traiésca“.

Sibiu, 21 Iuliu c. n. 1878.
Nicolae Popea,
presedinte.

Dr. Iosifu Hodosiu, Dr. A. P. Alessi,
notariu ad hoc.

Sibiu. Votulu conferentiei romanesca din 8/20 Iuliu, cu care se decide a patra óra in dieci ani, perseverarea in politic'a resistentie passive, si votulu conferentiei sasesci din aceea-si di, că toti sasii se tréca definitivu in opositiune si se aléga numai deputati carii se ajute a returna pe ministeriulu actuale, au scosu din totu cumpetulu pe micii tirani dela Clusiu. Celu dela „Kelet“ tiene, că acelea doue voturi esite dela Sibiu ar fi in putitu tóta atmosfer'a Transilvaniei; pe romani ii numesce pui de lupóice, isi bate jocu de curagiul militariu alu loru si de alu sasiloru, dice

că ne visamu sub ministeriulu lui Leo Thun, că primiriamu darulu „duchului“ santu dela Axente, că suntemu totu nebunii dela 1848, că avemu obraznicia că se voimu a obliga cu 8 voturi pe natiunea intrega, ba se infiintiamu si comitetu; dara las' că au se ne arate ei, căci au se duca la urna in fiacare cercu electoral e cete de diece-ori atati romani, pre catti au fostu adunati la Sibiu. Celealte secaturi a le lui „Kelet“ la desprentiu.

Din acestea si alte spectatoriuni ale pressei magiare poate vedé ori-cine, cátu dore pe acei tirani setosi de resbunare votulu din 20. Ei se si simtu pacaliti amaru, si cumu nu? Asia numitii romani „passivistii“ avura astadata că si in 1875 órb'a cutediare, că se se dea de buna voi'a loru in manile „activistilor“, óresicum ferecati de mani de pitioare. Ei venira in adinsu la Sibiu, carele trecea de vatr'a si de centrulu activitatii, că se faca cu ei ce voru vrea. Cu 8 dile inainte de adunare „Kelet“ batea in pintenii sei ruginiti, că activistii convoca conferenti'a, era nu Akszentye és Macsélláriu.

Din cele mai multe cercuri electorale cunoscute totudeana că autonomiste, n'au venit nimeni la conferenti; pe Sibiieni nu ia intrebatu nimeni catti sunt si ce collegii electorali representa fiacare; votaramu cu totii că in familia, că in evulu patriarhilor, si totusi ce se vedi: politic'a resistentie passive triumfa cu 11 voturi. Adaogendu la ele déca vrei, si telegramele venite in acelasiu sensu, vei avea majoritate de 19 voturi. In casulu de facia in seculi de voturi au decisu, ci acelu spiritu alu concordiei ce planase preste adunare, dela care se subtragu abia vreo cinci intransigenti implacabili, colcatori de ure personali. Si apoi acea conducere blanda, indulgenta, acelu tactu alu presidiului, cumu se nu aduca in desperatiune pre agitatorii dela Clusiu?

Ungaria.

(In caus'a alegerilor intre locuitorii de nationalitate romana din Ungaria cu Banatulu.) In Nr. 56 amu potutu atinge numai pe scurtu program'a unuia din representantii cei mai zelosi si eminenti ai libertatii constitutionale si totuodata ai nationalitatii romane, adeca a domnului Vincentiu Babesiu. Intr-aceea din alte informatiuni venite din comitatele Temisiori si ale Aradului afaramu, că ideile auctorului programei, ce recomanda romanilor din acea tiera abtienere dela alegerile dietali, sunt aprobat si adoptate inca si de alti barbati fruntași, pre cátu de buni romani, tocmai pre atata si patrioti leali. Căci nu a esită acea programa celu pucinu cu 8 dile inainte de conferenti'a electorale dela Sibiu, pentru că se nu ajunga pe mesele redactiunilor romanesca dintr-o data cu actele si conclusele aceleiasi! Eca unu nou casu care ne arata, ce insémna a dispune numai de diarie mici, in epoce asia mari, precum este si acésta presenta, in care staturi intregi se cutremura din temeliile loru. In starea nostra actuale vomu face aceea ce ne stă prin putintia. Pana la inceperea alegerilor mai sunt 10 dile. Vomu reproduce susu atins'a programma anume pentru acei lectori ai nostrii, cätara carii suna, că se o aiba inainte de inceperea alegerilor.

Romania.

Bucuresci. Valurile incepua se linisci; natiunea se arunca de nou pe lucrurile pacei spre a'si consolida patri'a.

Starea sanatatiui domnului J. Brateanu merge spre mai bine. Doue telegreme frumose că sufletul frumosu alu Trimitetórei, adressate domnei societatiui Brateanu, se coprinda si aci locu.

Sinaia, 17 Iuliu. Ieu cea mai viua parte la marea ingrijire ce v'a isbitu atatu de pe neasteptate. Rogu pe D-dieu se acórde o grabinca insanatosiare dlui Brateanu, care e atatu de necesariu principelui si tierii, si in cris'a ce strabatemu mai multu de cátu ori-candu. Sunt trista ca lipsescu din Bucuresci.

Elisabeta.

Sinaia, 19 Iuliu. Speru ca starea multiamitoré continua si ca nótpea a fostu buna. Multiamesc lui D-dieu ca ne-a scapatu si 'lu rogu de a i da o grabinca insanatosiare. Ánim'a mi-s'a infioratu, candu amu aflatu amenuntele.

Mii de amicitii.

(Dupa „Rom.“)

Tratatulu dela Berolinu.

(Urmare.)

Art. 10. Incependum dela diu'a ratificarei presentului tractatului, Bulgari'a este substituita guvernului ottoman in sarcinile si indatoririle ei, fatia cu societatea calei ferate Rusciucu-Varna. Regularea socotelerelor anterioare este rezervata unei combinari intre Inalt'a Porta, intre guvernul principatului si administratiunea societatii calei ferate. Asemenea este principatulu Bulgaru substituitu si pentru acea parte a indatoririlor primite de Inalt'a Porta atatu fatia cu Austro-Ungari'a, cátu si fatia cu societatea de exploatare a calei ferate a Turciei europene, privitoré la terminarea, junciunea si circulare linilor ferate, situate pe teritoriul ei (bulgari). Conveniunile necesare pentru regularea acestor cestiuni se voru incheia imediatu dupa inchiearea pacei

intre Austro-Ungaria, Pórtă, Serbi'a, si principatulu Bulgariei.

Art. 11. Armat'a ottomana nu va mai putea sta in Bulgari'a. Tóte fortaretiele vechi voru fi rase in cursulu unui anu, séu, déca va fi posibilu si mai inainte, cu cheltuiel'a principatului. Guvernulu locale va luta imediatu mesuri pentru a le distrugere, si nu va putea lasa se se cladésca altele. Inalt'a Pórtă are dreptulu de a dispune, dupa placulu ei, de materialulu de resboiu si de alte obiecte, cari apartinu guvernului ottomanu, si cari voru fi remasu inca prin fortaretiele dunarene, evacuate in puterea armistitului dela ^{19/31} Ianuariu, séu prin locurile intarite Siuma si Varn'a.

Art. 12. Proprietarii musulmani sau alte persoane, cari voru voi se ia domiciliulu personale afara din principatu, voru putea se remana stepani pe imobilele loru din Bulgari'a, putendu se le arendeze sau se le admisnire prin a trei'a persóna. O comisiune turco-bulgara va fi insarcinata se regulédie in cursu de doi ani tóte afacerile, cari privesc modulu vendiarei, esploratiere sau folosintie in contulu Inaltei Porti a averei statului, sau a donatunilor pióse, precum si cestiile relative la interesele private, cari aru fi ingagiate pe langa cele de susu. Supusii principatului Bulgaria, cari caletorescu sau stau prin partile celealte ale imperiului ottomanu, suntu supusi autoritatilor si legilor ottomane.

Art. 13. In partea despre sudu a Balcanului se va forma o provicia cu numele Rumeli'a orientala, care va fi supusa directu sub autoritatea politica si militara a M. S. Sultanului, cu o administratiune autonoma, avendu unu guvernatoru generale crestinu.

Art. 14. Rumeli'a orientala se marginesce spre nordu si nordu-vestu cu Bulgari'a, si cuprindu teritoriu dintrre liniile urmatore: (Urmédia descriptiunea frunzarielor).

Art. 15. Sultanulu va avea dreptulu se apere hotarele provinciei pe uscatu si pe mare, prin radicare de intariri la hotare si tramitere de trupe. Ordinea interiéra in Rumeli'a orientala va fi mantienuta printre gendarmeria indigena, sustienuta de o militia locala. In formarea acestoru doue corpuri, ai caror oficieri se voru numi de Sultanulu, se va tîm séma de religiunea locuitorilor dupa localitati. M. S. Sultanulu se obliga, a nu intrebuintia in garnisónele granitie, trupe neregulate, precum suntu basibuzucii si cerchezii. Trupe regulate, destinate pentru acestu serviciu nu voru putea fi in nici unu casu incuartirate la locuitor.

Art. 16. Guvernatorulu generale va avea dreptulu se chiame trupele ottomane, in casulu candu sigurant'a interiéra sau esteriéra va parea amenintiata. In acestu casu préviđutu, Inalt'a Pórtă va trebuu sa inscintieze pe representantii puterilor atât de acésta hotarie, cumu si de necesitatea justificata.

Art. 17. Guvernatorulu generale alu Rumelieci orientale va fi numitu pe unu timpu de cinci ani de cătra Inalt'a Porta prin consimtiementulu puterilor.

Art. 18. Imediatu dupa schimbarea ratificarei acestui tratatu, se va forma o comisiune europénă, pentru a elabora, in intielegere cu Pórt'a ottomana, organisatiunea Rumeliei orientale. Acésta comisiune va avea se decida intr'unu interval de trei lumi, puterea si competenția guvernatorului generale, precum si regimulu administrativ, judiciariu si financiaru, luandu de base diferite legi ale vilaelor, precum si propunerile facute in siedinti'a a opt'a a conferintei din Constantinopole. Tóte articulele asupra Rumeliei orientale voru fi cuprinse intr'unu firmanu imperiale, care se va promulga de Inalt'a Pórtă, si de care va inscintia puterile.

Art. 19. Pâna la terminarea nouei organisatiuni. Comisiunea europea va fi insarcinata a administrá finanziile provinciei in acordu cu Port'a.

Art. 20. Tratatele, conventiunile si arangiamamentele internacionali de ori-ce natura, cari au fostu inchieiate intre Pórtă si puterile straine, sau care se voru inchie inca, voru fi in vigóre in Rumeli'a orientala, precum si in totu Imperiulu Ottomana. Tóte imunitatile si privilegiile obtiennute de supusii straini, ori-care va fi positiunea loru, se voru respecta in acea provincia. Inalt'a Pórtă se obliga a lasa se se pazesc aci legile generali a le Imperiului prívitive la libertatea religioasa a cultelor.

Art. 21. Drepturile si inductorile Inaltei Porti, in cestiunile prívitive la caile ferate din Rumeli'a orientala, remanu neatinse si in vigóre.

Art. 22. Corpulu rusesc de ocupatiune in Bulgari'a si Rumeli'a orientala se va compune din siese divisiu infanteria si doua divisiu cavaleria, neputendu trece peste 50,000 ómeni, si va fi intretinutu in contulu tierilor ocupate. Trupele de ocupatiune nu voru comunica cu Rusia numai prin Romani'a, dupa invoiele dejá facute intre aceste doue state, dar' si prin porturile Marei Negre Varna si Burgas, unde pentru timpulu ocupatiei, isi potu stabili depozitele necesarie.

Durat'a ocupatiunei Rumeliei orientale este fixata la noue lumi, cu incepere dela dia ratificarei presentului tratatu. Guvernulu imperialu rusu se obliga a efectua trecerea trupelor sale prin Romani'a si evacuarea completa a acestui principatu in terminul extremu de trei lumi.

Art. 23. Inalt'a Pórtă se obliga a aplică in insul'a Creta, in modu scrupulosu, regulamentulu de la anulu 1868. Asemenea regulamente corespondiente la trebuintele locale, afara de scutirile contributiilor facute Cretei, se voru introduce si in cele-lalte parti ale Turciei europene, pentru care presentulu tratatu nu prevede o organisare speciale.

Inalt'a Pórtă va insarcina comisiunile speciali, in cari va fi reprezentati in d'ajunsu elementulu indigenu, pentru a elabora ameruntele acestoru regulamente noue pentru fiacare provincia. Proiectul de organisatiune ce va resulta din aceste lucrari, se va supune esamenului Inaltei Porti, care inaintea promulgarei actelor de sanctionare, va cere opiniunea comisiunei europene stabilita pentru Rumeli'a orientale.

Art. 24. In casu candu Inalt'a Pórtă si Grecia

nu aru fi in stare a se uni asupra rectificarei fruntariei, contienta in art. 13 din protocolulu Congresului dela Berlinu, atunci Germania, Austro-Ungari'a, Franci'a, Marea Britania, Itali'a si Rusi'a isi reserva dreptulu a oferi celorou doue parti mijlocirea loru pentru a facilita tractările.

Art. 25. Provinciele Bosni'a si Hertiegovina voru fi ocupate si administrate de Austro-Ungari'a. De óre-ce guvernulu Austro-Ungariei nu doresce se se insarcineze cu administrarea Sangiacului Novi-Bazaru, care se intinde intre Serbi'a si Montenegro in directiune sudica peste Mitrovitia, va continua guvernulu ottomanu se functioneze acolo. Cu tóte acestea, pentru a se asigura nou'a stare politica si libertatea si sigurant'a populatiunei, isi mantiene Austro-Ungari'a dreptulu de a tiené garnisone si drumuri militare si comerciale in tota intinderea acelei parti a vechiului vilaiet din Bosni'a. In acestu scopu isi reserva guvernulu Austro-Ungari si acelu Turciei a se intielege asupra detalielor.

Art. 26. Independent'a Muntenegrului este recunoscuta de Inalt'a Porta si de tóte celealte inalte parti contractante, care no' facusera inca.

Art. 27. Inaltele parti contractante s'au unitu asupra urmatorelor puncte: In Muntenegru diversitatea de credintia religioasa si confesiune nu va putea statimenu in contra că unu motivu pentru escludere sau de capacitate, in catu privesc exercitarea drepturilor civili si politice, admiterea la demnitati publice, functiuni si onoruri, sau exercitarea diferitelor profesioni si industrii in ori-ce locu. Libertatea si exercitiu esterioru alu tutulor cultelor va fi asigurata tutulor locuitorilor din Muntenegru, ca si strainilor, si nu li se va pune nici o pedica, nici la organizarea ierarchica a diferitelor comunitati religiose, nici la raporturile loru cu capii spirituali.

Art. 28. Nouele fruntarie ale Muntenegrului se intarescu precum urmédia. (Se voru vedea pe charte).

Art. 29. Antivari si regiunea sa de pe tieriu se dau Muntenegrului cu urmatorele conditiuni: Localitatile asiediate la sudu de acestu teritoriu cătra delimitarile stabilite mai diosu pâna la Boiana, cuprindiendo Dulgino, se voru reda Turciei. Comun'a Spizza pâna la hotarulu nordicu alu teritoriului indicatu in descrierea detaliata a hotarelor, se incorporéia cu Dalmatia. Deplina si totala libertate de navigatiune pe Boiana sta la dispositiunea Muntenegrului. Nu se voru radica intariri pe cursulu acestui riu, afara de acelea care ar fi necesarie la apararea locala a localitatiei Scutari si care nu se voru intinde mai departe de siése kilometre dela acestu orasiu. Muntenegru nu va putea se aiba corabii si pavilione de resboiu. Portulu Antivari si totu apele Muntenegrene remanu inchise pentru navele de resboiu ale tutulor natuinalor. Fortificatiunile dintre marele litoral, pe teritoriu Muntenegrinu voru fi derimate, si in acésta zona nu se voru putea ridica altele noue Politi'a maritima si sanitaria in Antivari, precum si in totu lungulu tierului Muntenegrinu se va exercita de Austro-Ungari'a prin vase usiore de patrlöa de tieriu.

Muntenegru adópta legile maritime esistente in Dalmatia. Pentru acésta Austro-Ungari'a se obliga a lasa se se acórde pavilionul de comerciu Muntenegru protectiunea consulatului seu. Muntenegru se va intielege cu Austro-Ungari'a asupra dreptului de a face si intretiené cali noue, si apoi unu drumu de feru prin teritorie cele noue Muntenegrene. Se asigura deplina libertate de comunicatiune pe aceste cali.

Art. 30. Musulmanii sau ceilalti, cari posedu dreptu de proprietate in localitatatile alipite la Muntenegru si cari voiesc se isi ia locuint'a afara din principatu, potu se'si retierna proprietatile, arendandu-le sau lasandu-le se le administrédie altii. Nimeni nu va fi expripiatu, decatul intr'unu modu legal in interesu publicu si platindu-se mai inainte o despagubire. Se va intocmi o comisiune turco-muntenegrina, pentru a regula in timpu de trei ani tóte afacerile, cu privire la exploatarea si usufructulu de socotela Inaltei porti a proprietatilor statului si a donatiunilor pietóse. (Vacuff), precum si cestiunile ce stau in legatura cu interesele particularilor angagiati in acésta.

Art. 31. Principatulu Muntenegru se va intielege directu cu Pórt'a asupra tramiteriei de agenti muntenegreni la Constantinopole si in anume locuri din imperiulu ottomanu, unde se va recunoscere necesitatea. Muntenegrenii carii caletorescu sau sedu in Turcia, se voru supune legilor si autoritatilor ottomane, conformu principiilor generali ale dreptului internationale si alu usului existente cu privire la Muntenegrini.

Art. 32. Trupele muntenegrene voru fi tienute, ca intr'unu intervalu de 20 dile computate din momentul schimbarei ratificatiunei presentului tratatu, seu, unde va fi posibile si mai curendu se evacueze locurile, pe care le occupa in momentulu presente afara de granitiele cele noue ale principatului. Trupele ottomane voru evaca teritoriele cuvenite Muntenegrului in acelasi restimpu de 20 de dile. Se concede insa unu timpu de 15 dile pentru complect'a evacuare, precum si a parasi locurile fortificate si a isi retrage provisoriile si materialulu de resbelu, a lua unu inventariu de machinele si obiectele, ce nu voru putea se fia ridicate indata.

Art. 33. De óre-ce Muntenegru va luá asupra-si o parte din datori'a de statu ottomana pentru teritoriecele cele noue, ce i se concedu prin tratatulu de pace, reprezentantii puterilor la Constantinopole voru decide in intielegere cu Pórt'a, marimea acestei parti pe base rationabilu.

(Va urma).

Corespondentie particularie ale „Observatoriu“.

Onorabile Domnule Redactoru! Pentru orientarea si acomodarea acelora, carii dorescu in anulu scolasticu venitoriu a continua cursulu studiarei la gimnasiulu superior gr. cat. de Beiusu, Ne rogu, că se binevoiti a suscepe in diurnalulu ce red. seti, copia' alaturata, ascurandu pe parentii tenerilor studiosi, că gimnasiulu

facia de faimete respandite nu se va reduce la mai pucine clase, ci remane gimnasiu superioru că si pâna acum.**)

Primiti Domnule Redactoru descooperirea distinsei mele stime cu care ve sumu.

Beiusu la 20 Iuliu st. n. 1878.

Petru Mihutiu, directoru ginan.

„Copia Nrulu 506.

Multu Onorata Directiune gimnasiale! Cu provocare la representatiunea din 12 Iuniu a. c. Nru 110 pre bas'a decisiunei consistoriale din 22 I. c. Nru 74 spre trebuintios'a orientare si liniscirea ingrigirilor se rescrie, cumca guvernulu diecesanu si V. consistoriu, precum nu afla de locu a subversá impregiurari de a reduce pre venitoriu si a altera statulu de pâna aci alu gimnasiului, chiaru asia isi reputa de a sa detorintia si este resolutu a sustiené si intre impregiurarile date acelu institutu in statulu seu de gimnasiu superiore completu si pentru venitoriu; deci tienera in curentu a solutiunei de pâna aci a profesorilor de acolo, este si va forma obiectulu specialei si neaparatei sale ingrigiri.

Oradea mare, din siedinti'a consistoriala tienuta in 22 Iuniu 1878.

Binevoitoriu

Vasiliu Nistoru, vicariu gener. capitulariu."

Dupa alta corespondentia dela Oradea se spera, că dora gimnasiulu dela Beiusu va scapa de napastea de a se propune si filosofia in limb'a magiara. Pâna acum adeca sunt nevoiti a propune numai istoria si geografia in limb'a neintielesa de tenerime.

In acestu sensu se factura estimu incercari si la Nasaudu de a incepe cu unu studiu, de si nici acelu gimnasiu nu are nici-o subventiune dela statu. Voru avea curagiul de a se supune? Se va vedea la alegerea lui Tanárky, carele a donatu scóleloru pentru requisite sum'a "enorma" de una suta florini.

Deva'a, 17 Iuliu 1878. Adunarea generala a comitetului representativu din comitatulu Hunedorei, tienuta in Deva in 11 Iuliu 1878.

In adunarea acésta extraordinaria s'a publicatu re-scriptulu regescu pentru diet'a convocata pe 17 Octobre 1878 si ordinatiunea ministeriala in privint'a alegierilor de deputati. Dio'a alegegerilor de deputati pentru tóte 6 cercuri electorale din acestu comitatul e pusa pe 6 Augustu calend. greg.

In acésta adunarea extraordinaria, convocata intru unu modu extraordinariu, illegalu, adeca prin circulariu, in locu de scrisori convocatoarie pentru fia-care membru, se au mai pertractatu si alte obiecte, si anume:

Intre altele se decise infinitarea de 24 tutori comuni (közgyámok) pentru comitatulu intregu, adeca pentru fia-care cercu pretoriale (szolgabiroatu) căte doui tutori. Plat'a fixa a unui tutoru de 300 pe anu, si 100 fl. bani de calatoria. Dupa dorint'a expressa a ministeriului erau se fia 84 tutori comuni, si cu plat'a mai mica, adeca unulu pentru fia-care cercu notarialu. Adunarea generala insa a remas pe langa conclusulu seu facutu in adunarea de mai inainte.

Daca s'aru infinitia 84 cercuri de tutori, atunci s'aru afila in fia-care cercu persone apte cu plata si mai pucina, de căte 100—150 fl. pe anu; pentru că unu tutoru comunu nu are lucru asia multu si greu, ca se nu ilu pôta termina si persone de calificatiunea notarilor comunali; pentru că pe langa tutorii comuni mai sunt si tutorii speciali pentru pupillii orfani de o familia.

De altumintrea si legea despre tutoria §. 173 prescrie chiaru si limpede, cumca fia-care comunitate trebue se aiba unu tutoru comunu pe langa tutorii speciali. Si numai candu in vreo comunitate singura nu se aru afila persone apte de a indeplini lucrările legali impuse unui tutoru comunu, atunci iurisdictiunea, adeca adunarea generala, are detorintia a dispune pentru mai multe comunitati unu tutoru comunu.

Fiindu-că dupa §. 170 din legea despre tutoria unu tutoru comunu nu trebuie se aiba nece atâta calificatiune, căte unu notariu comunale, asia dara din lipsa de persone apte nu se pote motiva si iustifica restringerea numerului tutorilor comuni pentru comitatulu intregu la 24. Si aici domnesce spiritulu nationalismului magiarisorioru. Decatul tutori multi cu plata mai mica, ca se incapa si romani, mai bine tutori pucini cu plat'a marisoru numai pentru magiari. 84 tutori comuni cu plata de căte 120 fl. pe anu, costa peste totu 10080 fl.; candu 24 tutori cu plat'a de căte 400 fl. costa peste totu 9600 fl.

Totu in adunarea asta se-a decisu unu aruncu de căte unu crucieru dupa florinu de contributiune pe trei ani, pe contribuentii din comitatulu Hunedorei, sau o sum'a de 21 mii florini pentru marirea edificiului scolei reale din Deva.

La finea siedintiei a interpellatul membrulu comitetului Ioanu Balomiri pe vicecomitele, că se motivedie si se justifice dispositiunea sa, prin care a substituita pe contele Stefanu Kunu de pretor (solgabirou) in Orastia in loculu pretorului Sigismundu Badea, dusu cu concedu pe doue lumi in Parisu, — candu in Orastia pe langa pretor se afila si unu subpretor, a caruia missiune legala e a substitui pe pretor in casu de absentia mai vertosu pe tempu mai scurtu, cumu e si celu de doue lumi — si pretorulu substituitu, adeca contele Stefanu Kunu pâna acumu in viat'a sa nu a servit nici diece dile in oficiu publicu sau comunale.

Vicecomitele Colomanu Barcaila a respunsu la interpellatiune, că densuln nu e obligatu a motiva si justifica fapt'a sa in privint'a persoanei substituite, avendu domnialui dreptu neconditionat la substituiri de pretori. Responsulu vicecomitelui s'a luat din partea

*) Celelalte diurnale romanesca sunt rogate pentru reproducere.

adunarei generale spre sciintia, éra interpelantele Ioanu Balomiri declarà substitutiunea de nejustificata si ne-correcta. Aici e de insemnatu, ca conte Stefanu Kunz aspiréda si se trudesc a fi alesu de deputatu la diet'a din cerculu Orastie. (Hier liegt der Hund begraben.)

Adunarea asta extraordinaria a fostu forte reu cercetata. Din 516 membrui abia 50—60 au fostu pre-senti, si estia, partea ca mai mare oficianti centrali, pretoriali si comunali. Caus'a numerului asia de micu alu membrilor presenti e erórea comisa de vicecomitele in modalitatea convocarei. Dupa regulamentul statoriu de adunarea generala pe bas'a legei, scrisorile convoca-torie trebue tramise fia-carui membru anume si spe-cialu, fiindu totu-deodata insemnate in scrisorile convoca-toare si obiectele de pertractatu. Vicecomitele insa in locu de a tramite fia-carui membru cete o scrisore convocatoare anume, a datu porunca generala la pretori éra ei au trasim cu unu circulariu in cercurile loru.

Vicecomitele fu interpellati si din acésta causa de membrulu comitetului Ioanu Balomiri. Adunarea generala insa in starea sa supusa si aternata a luatu si respu-sulu esta nejustificatu spre sciintia (humilita). (Dobza László).

Apoi poftim lege, instructiune, regulamentu; poftim corporatiune representativa autonoma.

Daca aru fi sciu si priceputu toti membrii co-mitetului representativu ce insemmédia arunculu nou de 21 mii florini, sau ce este unu cruceriu dupa totu-florinul de contributiune pe trei ani, — si daca aru fi sciu si priceputu ce insemmédia 24 tutori generali comuni cu plat'a de cete 400 fl.: atunci de sigur ca venieau mai multi la adunarea generala.

Luceru tristu si de compatimitu. Flere possem, sed juvare non.

Sciri diverse.

(Necrologu.) Dionisiu Tobias, presiedinte de tribunalu reg. in pensiune si advocatu, in numele seu, si alu fililor sei: Maria, maritata Trifanu, Eugenia, Alesandru, Rosina, Elena, Hortensia, Otilia si Octavianu, alu generlui seu Joane Trifanu jude reg. inpreuna cu fi Silvia si Severu, si in numele celoru alalti consangeni ai sei — cu anem'a sfasiata de dorere anuncia amiciloru si cunoscutilor sei móretea neuitatei socii respective mama: Iulia Tobias nasc. Moldovanu, intemplata in 17 Iuliu a. c. la 4 óre demanéti'a in anulu etatii 36, si alu fericitei sale casatorii 18, in urm'a unui morbu greu de anima. Remasitiele pamentesci ale defunctei s'au astrucutu dupa ritulu gr. cath. in 18 Iuliu la 3 óre in cimiteriul gr. cath. din locu. — Abrudu in 17 Iuliu 1878. — Fie'i tierin'a usiora si memori'a bine-cuventata !!

= Alegere de profesoru: Dr. Lazaru Petroviciu este alesu profesoru la institutulu teologicu-pedagogicu alu diocesei romane greco-orientale de Aradu.

(Bogu). Dupa „S. D. Tageblatt“ in capital'a Romaniei nu se vorbesce limb'a romana, ci un'a slavóna. Citiți in Nr. din 26 Iuliu absurd'a fabula din strad'a Coltiei. S'au aprinsu o casa, dara capital'a Romaniei nu are pompieri (intemeiatu inainte cu 46 de ani, celu mai bunu institutu in siepte tieri). Cete poste sunt dela Sibiu pâna la Bucuresci? Dara fabul'a e reprodusa? Unde este critic'a ?!

(Br. Carolu Rokitansky) medicu si profesoru de renume europénu, presiedinte alu academiei de sciintie etc. repausa la Vien'a in 23 Iuliu in braciale fiului seu in etate de ani 74.

Renumitulu profesoru Skoda inca e bolnavu.

(5 ani) are se siedia in temnitia executorulu Csíros Ferencz dela Aiudu, pentru-că a tocatau 900 fl. bani straini.

(Timpulu) in septeman'a ce trece ne fu seninu si caldurosu, cu exceptiune de 2 dile.

(„Grazer Zeitung“) Nro. 157 dela 12 Iuliu aduce in partea officiale urmatoriulu edițu: „Judecator'a c. r. din Graz ca tribunalu de pressa pe basea arétarii procurorului de statu a recunoscutu, ca cuprinsulu din a dou'a brosura a opului: „Resbelul orientale de prof. Dr. A. P. Alexi si prof. M. Popu, Gratian, edit. lui Paulu Cieslar 1878“ contine crima de conturbarea ordinei publice §. 65. lit. a) cod. p. si a delictului contra pacii si ordinei publice prin atietiare de dusumanii incontru nationalitatiloru § 302 cod. p.

d'aceea, confiscandu-se brosura pe basea §§ 489 si 493 a cod. p. se interdice respandirea ei, ér exemplarile confiscate se voru nimici. Motive: Cuprinsulu brosuriui numite este de natura a provocá ura si des-pretiu in contra integritatii statului imperialu si a administrarii lui, precum si inimicitii intre diferitele nationalitatati din Bucovina, prin urmare contine crima de conturbarea linisclui publice § 65 lit. a) a cod. p. si este delictu in contra linisclui si ordinei publice § 302 cod. p. sunt deci a se applica §§. citati mai susu.

Judecator'a c. r. ca tribunalu de pressa, Gratian 9 Iuliu 1878. — Suntemu informati, ca passagiale incriminate se afia numai pe 3 pag. cari se voru correge in curendu si se voru imparti, in catu abonentii nu voru suferi nici o scadere.

Post'a redactiunei.

Recita montana, 22 Iuliu n. Mai bine se nu se publice, cumu vrei si Dta.

Beișiu, 17 Iuliu. Vomu fi acolo. Prea bine. Amu cunoscute bine pe repausatulu.

Craiova, dio'a de St. Petru. La Schemnitz este mai multu ungrésce decatú nemtiesce; apoi methodul vechiu inca s'a dusu . . . Nu voru face nici-unu progresu. De multu trebuea se reflectedie tenerimea la sciintiele montanistice. Voiescu se mérge la vreo academia montanistica germana? Cea mai renumita din tota Europa este in cetatea Freiberg din regatul Saxoniei, districtul Dresden. Acea academia esiste din sec. 18-lea, cu museu si collectiuni escelente, geologice, mineralogice, montanistice, fisicali, cu trei laboratorie mari de chemia, de mine si de facutu probe (Probirkunst). Freiberg are locutori camu cete si Sibiu (circa 19000); calea ferata duce prin munti pán' acolo. La Freiberg se merge ca tenerii cari se nemtiesce; dar se fia preparati bine si teneri seriosi, ca la montanistica nu merge ca pe la universitatii merunte din Germania. Cei cari nu sciu nemtiesce, potu merge si la vreo academia montanistica din Franchia, care possede mine de argintu, cusitoriu, plumbu, carbuni de petra, sare, éra feru se scote pe anu in valore de 300—320 milioane de franci in 67 depar-teamente. Voru intreba la Parisu, care academia montanistica este mai renumita in Franchia. Tenerii cari se voru decide pentru sciintiele montanistice, aru face prea bine in propriul loru interesu, ca trecundu pe la Sibiu, se dea mai antaiu cu ochii de salinele din vecinatate; de aci se tréca pe la Zlatna la Abrudu, Rosia, se ésa apoi pe la Secarambu in comitatul Hunedoarei, ca se vedia lucrarea in minele nostro de aur, argintu, feru etc., ca le va prinde forte bine la studiulu loru.

Brasovu, Turda, Deva, Schemnitz. Nu avemu nici o scire mai noua dela Societatea Transilvani'a din Bucuresci, decatú cea cunoscute din anulu trecutu si din érn'a trecuta, pre candu i'sau reformatu statutule. Indata ce vomu primi scire positiva, o vomu publica. Déca ince multi teneri nu citescu nimicu romanesce, cumu voru afia? Dela Asociatiune? Se aiba patientia pâna dupa adunarea generala. Comitetulu nu pote da nimicu dela sinesi. — Din fondurile Mitropolitului Alexandru Siulutiu. Autoritatea competenta va informa preste pucinu pe cei interesati la stipendiele ce sunt a se imparti in sensulu Fundatiunei si conformu conclusului luatu de către senatul adunat in 2/14 Iuliu la Blasius.

Bistritia-Nasaudu 12 Iuliu. Pucina patientia, pâna ce voru trece undele electorale.

De sub pétr'a Ineu 12 Iuliu. Mai este aci una scrisa tocma in sensu oppusu. Prea se irrita pasiunile. Déca nu s'au indreptat pâna acum, in 7—8 dile este prea tardiu.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

23 Iuliu n.

Obligatiuni rurali din 1864 cu 10%	1. 101.50 b.
Imprumutul Oppenheim din 1866 cu 8%	99.—
Obligatiune de imprumut dominiale din 1871 cu 8%	97.—
Creditu fonciariu (hypot.) rural cu 7%	89.—
Creditu fonciariu urban (alu capitalei cu 7%	80.1/2
Imprumutul municipal nou (alu capit.) din 1875 cu 8%	93.—
Fondulu de pensiuni (per 300 l. a.) cu 10%	170.—
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	33.80
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	85.—
Daci'a, Compania de ascur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	126.—
Romania, Compania de ascur. (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	75.—

Concursu.

La scólele graniteresci din fostulu regimentu romanu I-iu sunt de a se conferi cu 1-ma Septembrie a. c. st. n. urmatorile statiuni invetatoresci:

- I. Una statiune de invetatoriu diriginte la scol'a din Orlat cu unu salariu anuale de 350 fl. cortelu, gradina si 12 orgie lemne de focu ori in relatu.
- II. Doue statiuni de invetatori diriginti la scole din Margineni si Barumare cu cete unu salariu anuale de 300 fl. cortelu, gradina si lemne de focu.
- III. Trei statiuni de invetatori secundari, la scole din Margineni si Lis'a cu cete unu salariu anuale de 180 fl. cortelu si lemne de focu si un'a la scol'a din Vaidarece cu unu salariu anuale de 240 fl. cortelu si lemne de focu.
- IV. Un'a statiune de invetatoriu adjunctu la scol'a din Orlat cu unu salariu anuale de 200 fl. si 12 fl. 60 cr. relatu de cortelu si 3 orgie de lemne de focu ori in natura ori in relatu.
- V. In fine una statiune de secretariu la Comitetulu central din Sibiu cu unu salariu anuale de 600 fl. si 150 fl. relatu de cortelu = 750 fl. solvindi in rate lunare din fondulu scolastecu graniterescu.

Aspirantii la acesta statiune — pre langa recentele indatinat — eau de a documenta, ca suntu pedagogi absoluti, practici adeca probati pre terenulu scolastecu.

Acela, care va posiede si limb'a magiara si germana — pre langa deplin'a qualificatiune — va fi preferit.

Suplice instruite cu documentele necesarie se primesc pâna in 10 Augustu a. c. st. n. la

Comitetulu administrativu alu fondului scolastecu alu fostilor graniteresci din regimentulu romanu I. din Sibiu.

Depuneru

de capitale pentru fructificare.

Se primesc la institutulu subsemnatu

a) pe langa anunçarea radicarii in sensulu statutelor, cu 6% interese;

b) sub conditiune de a se anuncia institutului radicarea depunerii la 3 luni inainte, cu 6 1/2 % interese;

c) sub conditiune de a se anuncia institutului radicarea depunerii la 6 luni inainte, cu 7% interese.

Interesele incep in diu'a, care urmeaza dupa diu'a depunerii, si inceta in diu'a premergatora dilei, in care se radica depunerea, cu acelui adausu inse, ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu pucinu 15 dile.

La dorint'a deponetului se potu stabili in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, care se insémna apoi in libelu si in cartea depunerilor institutului. In atare casu restituirea depunerii urmeaza dupa aceste modalitati speciali.

Depunerile tramise prin posta pe langa comunicarea adresei deponetului, se resolu totu deauna in diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anunçuri si radicari de capitale.

Sibiu, 22 Iuliu 1878.

„Albina“,

Institutu de creditu si de economii.

Unu pachetu, impartit in 8 doze, preparat conformu instructiunii date de medicu dimpreuna cu informatiunea despre folosire in diverse limbi consta 1 fl., pentru timbru si pachetare separatu 10 cr.

Pentru comoditatea o. p. adeverat'a thea antiarthritica, antirheumatica, curatitorie de sange a lui Wilhelm se mai afia in:

Sabiul la Frid. Thallmayer, comerciant.

Abrud: F. Tones & Comp.

Bistritia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz,

Dietrich & Fleischer.

Blasius: Carol Schieszl, apotecariu.

Orastia: Carol Reckert, apotecariu.

Alba-Julia: Iuliu Fröhlich, apotecariu.

Clausiu: Ad. Valentini, apotecariu.

Brasovu: Ferd. Jekelius, apotecariu.

Lechința: Friedr. Scheint, apotecariu.

Feldioara (langa Brasovu): Friedr. Folberth, apotecariu.

Ili'a, C. Hoffinger, apotecariu.

Osiorehei: Max Bucher.

Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu.

Baia mare: I. Horacek, apotecariu.

Aiud: August Binder, apotecariu.

Miercurea: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu.

Romanu (Moldova): Josef Dannffy, apotecariu.

Sedișoara: Josef B. Teutsch, comerciant.

Reghinu: S. & I. Leonhardt.

Hunedoara: Fried. Acker, apotecariu.

Rosia: Ludw. Moldovan, apotecariu.

Ocn'a (I. Sabiu): Joh. v. Cronberg, apotecariu.

(23) 12

Ioanu Jerala, capelanu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen

langa Vien'a.

Wochener Feistritz (in Carniola), 1 oct. 1872.

On. Dle! Mai am érasi trebuinta de vreo trei

pachete din the'a dtale curatitorie de sange, pentru

ca dupa ce am cumparatu de la dtia de 2 ori si

am folositu acestu midilou exellentu „the'a anti-

arthritica si antirheumatica a lui Wilhelm“ precum mi'ai mai tramisu prin

posta. Eu vediu, ca fora the'a dtale nu mai exista.